

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével szemben.

nová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó ölszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nemadunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Rendőrállam.

Pécs, 1898. december 5.

A képviselők mentelmi joga sehol a világon nem képez pártkérdést. mert ezt mindenütt a törvényhozók függetlenségének biztosítására szükséges, fontos alkotmánybiztosítéknak tekintik, csak a mi „szabad-
elvű” sajtónk minősíti kasszt. privilégiumnak, mert a mentelmi jog sérthetetlen épségben tartására — a dolog természetéből folyólag — inkább az ellenzéki képviselőknek van szükségük, mint a kormánypártiaknak. A mentelmi jog alapgondolata az, hogy a törvényhozó ne legyen kitéve a végrehajtó hatalom üldözésének még akkor sem, ha törvényhozói működése a végrehajtó hatalom kezelőit feszélyezi. Már pedig a kormánypárti törvényhozó működése nem szokott olyan lenni, amely a kormányt az ő üldözésére csábítaná; annál inkább áll ez azonban az ellenzéki képviselőre nézve s azért természetes dolog, hogy az ellenzéknek fokozott mértékben kell ügyelnie a mentelmi jog sérthetlenségére fölött.

De aki a törvényhozás függetlenségét a parlamenti alkotmány elengedhetetlen feltételének ismeri, annak szemében a mentelmi jog szent és sérthetetlen akkor is, ha a kormánypárthoz tartozik s ezért nem csudálkozhatni, hogy a Rakovszky-féle mentelmi esetben a kormánypártnak több jeles tagja a megsértett mentelmi jog védelmére a kisebbségi vélemény mellett foglalt állást.

Kiváló fontosságot ennek a jelenségnek csak az adott, hogy azok a kormánypárti különvélemények olyan megokolás kíséretében lettek előterjesztve a Ház nyílt ülésében, amely egész kormányzati rendszerünknek kegyetlen elítélését foglalja magában s ez világos bizonyossága annak, hogy a végrehajtó hatalom túlkapásai már a kormánypárt táborában is visszatetszést szültek s a független elemek, akik törvényhozói állásukat nem a kormány kegyének, hanem kiváló tehetségeiknek köszönhetik, annyira megundorodtak már a burkolt abszolutizmus rendszerétől, hogy ennek ország-világ előtt kénytelenek nyílt kifejezést adni.

Óriási megdöbbenés vett erőt ennek hallatára a törvényhozói tógába bujt kormánysszolgák seregén s a kormány sajtója siet is lehetőleg élet venni ezeknek a kijelentéseknek. Elül jár ebben a Tisza-féle patentirozott szabadelvűség trombitája, az „Országos Hirlap”, a mikor Chorin Ferenc szombati beszédére rá akarja sütni, hogy az épséggel nem foglalja magában a kormány politikai rendszerének elítélését, mert Chorin akkor, a mikor a nemzet ellenálló képességének meggyengüléséről és a végrehajtó hatalom erejének túlságos megnövekedéséről beszélt, ezt nem vonatkozatta a mostani kormányrendszerre, hanem csak úgy általában, akadémice akarta megfesteni azt a lehetőséget, a mikor a mentelmi jogon a legkisebb csorba is veszedelem lehetne.

Nos ez megint csak olyan kézzelfogható ferdítés, amely teljesen beleillik a Tisza-Bánffy-féle politikai rendszerbe s amely már azt sem ambicionálja, hogy hazudásai legalább a látszatával bírjanak a valószínűségnek, hanem szinte kéjeleg abban, hogy az igazságnak az ország szemelattára a legcinikusabb nyíltsággal tekerje ki a nyakát.

Chorin a politikai rendszerre vonatkozólag a többi között szóról-szóra a következőket mondotta:

„Ha a tények elől elzárkózni nem akarunk, akkor nem vonhatjuk kétségbe azt, hogy 1867 óta a nemzet ellenálló ereje gyengült, a végrehajtó hatalom ereje pedig mértéktelenül megnagyobbodott. Nem vonhatjuk kétségbe azt, hogy az önkormányzati hatalom leszerelése után a nemzeti akarat nyilvánításának egyik főtényezőjét és úgyszólván utolsó mentővárát a képviselőház képezi, melyet nem befolyásában gyengíteni, de erősíteni, a nemzeti akarral közvetlen kontaktusba hozni, mindnyájunk kötelessége.”

És erre a világos beszédre mondja az „Országos Hirlap”, hogy az ellenzék félreértette Chorint, mikor eme kijelentését a mai politikai rendszerre vonatkoztatta. Hát talán a hottentottákról mondta Chorin,

hogy ott 1867 óta a nemzeti ellenálló-erő gyengült s a végrehajtó hatalom túltengésbe esett? Talán a botokudok önkormányzati hatalmának leszereléséről panaszkodott a magyar parlamentnek ez a jeles tagja?

De többet is mondott Chorin, mikor arra az ellenvetésre, hogy az utcai zavargásoknál a rendőrségnek erélyt kellett kifejtenie, törvénytíprásnak bélyegezte a rendőrség eljárását, mert a pusztán pénz-bírsággal fenytendő kihágásoknál letartóztatásnak törvény szerint helye sincsen. S a mikor megmagyarázta a különbséget a rendőrállam és jogállam között s kötelességének tartotta szembeszállni azzal a végzetes irányzattal, amely a rendőri hatalomnak mindent megenged, ha hatalmát állítólagos veszélyek megelőzésére fordítja: akkor csak a józan logika arculütésével lehet ráfogni, hogy ezt az irányzatot a szónok nem a mai magyar kormányzati rendszerre értette.

A közszabadságokat minden zsarnok a rend szent nevében fojtotta meg s ezen az uton óriási lépésekkel haladtak kormányaink Tisza Kálmán botrányos elvtagadása óta. Rést ütöttek a bírói függetlenségen, a kormány hatalmától függő rendőrségnek a legkiterjedtebb mértékben bírói hatalmat adtak, leszerelték teljesen a nemzet önkormányzati hatalmát s Bánffy-Percel dicső kormányzata alatt az egyéni szabadságjogokat teljesen kiszolgáltatták a legbrutálisabb rendőri önkényuralom szabad prédájául.

S hogy a nemzet mindezt néma megadással tűri, az legszomorúbb bizonyossága annak, hogy ellenálló ereje végkép elgyengült, mert ha csak egy szikrája is élne benne az ősi szabadságszeretetnek, a hatalom nem ülhetné fölötte a jog- és szabadságtíprás orgiáit.

Egyetlen vigasztalásunk ebben a sötét korszakban az, hogy vannak még tekintélyes védelmezői a közszabadságoknak ott is, ahol azokat már keresni sem mertük volna s ezt egy szebb hajnal hasadásának biztos előjele gyanánt üdvözljük.

TAUSZIG ÁRMIN

áruházában Pécsen

Piacsek-féle ház, földszint és első emelet.

November 22-én, kezdődik a nagy karácsonyi és újévi Occasio eladás. Rendkívül mélyen leszállított árban eladásra kerülnek: **divat-selymek 45 krtól és feljebb, női ruhakelmék, confectio, szörme-áruk, díszek, velezek és szőnyegek.**

Kívánatra mintákat vidékre bérmentve.

Hirek.

Pécs, 1898. dec. 5.

Szürkeség.

Szítálva hull a köd. Beborítja ez a nedves fátyol az utcákat s a város elvész a nagy szürkeségben.

A köd hulló cseppjei lemossák — leforrázzák utolsó leveleit a fáknak. Kopáron mered a nagy szürkeségbe a fagaly és sivitja közte altató danáját a szél.

A száraz kopár galyak között orgonáló téli szél, mintha csak az elmúlt szép tavaszt, nyarat siratná. Egyhangu bugása olyan altató — mint a gyermeket altató anya bölcső-dala »aludj babus, aludj!«.

A természet elszenderedik s itt-ott szál lingózik már a hópehely betakarni a fű, fa, virág gyökereit, puhán, gyöngéden, mint édes anya kicsiny magzatát.

*

A köd sűrűn szítálva hull s az aszfalt szennyes, sikos lesz tőle. Az emberek sietve végzik dolgukat, hogy mielőbb elérjenek csendes, nyugalmas otthonukba.

Otthon, — egy csendes, puha, meleg fészek, hol szerető, mosolygós feleség versenyt dalol a széllal, csucsujgatva, altatgatva legdrágább kincsét e világnak, egy gyűgyögő jószágot — két szalagos pólyában.

Elszenderül bent a szobában a kis babus s alszik már kint a természet. Széltől rázott száraz ágak bugása hallatja altató danáját »aludj!«.

*

»Otthon« — milyen édesen hangzik e szó, pedig de sokan vannak, kik nem ismerik ezt az édes fogalmat. S kiknek épen ez nincs, egy meghitt, családi otthon, gondos feleség, — csak egy zord legény lakás, hónapos szoba, — azoknak beborult ilyenkor . . .

A szoba butorai, az emléktárgyak, mind mind mintha együtt suttognák szemrehányólag a kint üvöltő széllal: »Nincs számodra hely, — édes meghitt otthon!« . . .

S megtelnek a kávéház ablakai szomorú arcokkal, agglagényekkel, kik irigykedve nézik az utca sarát taposó boldogokat, kik sietnek haza — otthonukba.

Ott a sziv mélyén megmozdul valami. Vágy egy ismeretlen boldogság, egy meghitt meleg fészek után, hol szerető mosolygós feleség versenyt dudol a széllal, csucsujgatva, altatgatva egy gyűgyögő jószágot két szalagos pólyában . . .

*

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Elárult szerelem.

(Chamisso.)

A mint lányka, csókolódtunk,
Emlékszel-e tegnap este,
A csillagos égen ott fenn
Minden csillag csak ezt leste.

S hogy lehullott egy kis csillag,
A tengernek elárulta,
A tenger meg a hajónak
S a hajós is mindjárt tudta.

A hajós is tovább adta,
Elmesélte kedvesének,
S most már utcán, piacokon
Erről folyik csak az ének.

Ford.: Szakács Béla.

Hangulatok.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája.

Tar Jenő, a fiatal, fess főhadnagy egyedül ül eiegans garzon lakásán. A lelkére ránehezedik valami szürke unalom s a főhad-

és hull a köd. Sűrűn szítál — s leforrázza utolsó leveleit a fáknak. A kopáron maradt galyak között sivitja — altató danáját a szél.

Aludni készül a természet. Az elmúlt szép tavaszt, nyarat eltakarja a nagy szürkeség — a köd. — Egyhangu bugása az őszi szélnek olyan altató, mint egy édes anya bölcső-dala, »aludj babus!«.

Napirend 1898. december hó 6-án.

Naptár: kedd dec. 6. — Róm. kath.: Miklós. — Prot.: Miklós. — Görög-kel.: (nov. 28.) Kelemen. — Zsidó: Kiszlev 22. — Nap kél 7 óra 18 perckor; nyugszik 3 óra 52 perckor. — Hold kél éjféلكor. nyugszik délben. Hold utolsó negyede 11 óra 6 perckor reggel.

Időjárás. Kilátás a központi meteorologiai intézet jelzése szerint: változás nem várható.

Katonai felülvizsgálat a vármegyeházán 8 órakor.

Vendégelősök gyűlése a Vigadóban 3 órakor. Színház: »Orfeusz az alvilágban«, operett.

— (A »Pécsi kath. Kör«) tegnap este ismét kitűnő sikerrel tartotta meg a fölolvásó estélyét. A nagyterem zsufolásig megtelt városunk szép hölgyeivel, míg a háttérben és a karzaton a férfi közönség foglalt helyet. De meg is érdemelte a kitűnően egybeállított műsor a közönség érdeklődését, mert minden pontja élvezetet nyújtott. Elsőnek Szuly Aladár joghallgató lépett az emelvényre s Endrődy Sándor »Visszavárlak« című költeményét szavalta el. Szuly igen szépen adta elő a költeményt s annak minden szavát, minden gondolatát kellőképp érvényre emelte az ő remek organumával. Utána Schneider Istvánné énekelt, kit már belépése alkalmával tapsviharral fogadott a hallgatóság. Ezen tapshihar még fokozódott midőn Storch »Eine Rose« és Solty G. »A vad madár« című dalát elénekelt, úgy, hogy Schneiderné, a közönség kedvenc és kedves énekesnője, még két magyar népdal eléneklésével toldotta meg a programot. Utána dr. Hanuy Ferenc teologiai tanár olvasta föl »A jezsuitákról« szóló értekezését. Ezen nagy olvasottságról és széleskörű ismeretekről tanuskodó fölolvásó kissé sok időt — egy teljes órát — vett igénybe, de a nagy anyagalmazt így is csak kivonatosan ismertethette a fölolvásó. Őt követte Fektér Ferenc, kir. operánk nyug. tagja, ki hogy még mindig igen szép hanggal bír, megmutatta a tegnapi este remek szép éneke, előadván Massenet »Lahor királya« című operájának nagy áriáját recitativával.

nagy ügy érzi, hogy nagyon unalmas, egyhangu ez az élet.

Aztán mintha eszébe jutna valami. Felkel s odamegy íróasztala elé. Ott egyideig nézi az asztalon levő tárgyakat. Itt egy csinos revolver, amott egy kis amoretta. Majd egy fényképen akad meg a tekintete. Kezébe veszi s nézi hosszasan, olyan meleg, szinte ábrándos pillantással. Leül az asztal mellé, fejét tenyérére hajtja s úgy nézi tovább azt a képet. És a mig nézi, úgy érzi, hogy a lelkét valami szokatlan érzés fogja el. Olyan magábaszállás volt ez, mintha szemrehányást érzett volna eddigi élete miatt.

Letette a képet. Jó ideig maga elé bámult. Végigtekintett eddigi életén. Alakok jelentek meg előtte.

Fiatal, csinos leánykák epedő, nagy szemekkel; — kacér, jukker asszonyok csábos, hódító mosolylyal.

A főhadnagy nem érzett semmi melegséget, mikor ezekre az alakokra gondolt. Pedig mily sok kedves emlék, mily sok mámoros perc emléke fűzi őt ezekhez a csábos, szép asszonyokhoz. Inkább újra elfogta valami erős, megnevezhetetlen undor. Hitványnak tartotta saját magát. Hisz nem volt semmi célja életének. Sohasem ismerte a komoly munkát, csak a pillanatoknak élt, csak az asszonyok foglalkoztatták lelkét. A hódítás volt minden

Betejezésül a pécsi zenekedvelők egyesülete Tsejikkovszky »Menuett«-jét és Holländer »Szere-nád«-ját adta elő Oswald József karmester dirigálása mellett harmoniumon és vonós hangszerekkel. Nagy figyelemmel hallgatta közönségünk ezen finoman árnyalt remek előadást s azt zajosan megtapsolta. — Dicsérettel kell megemlékeznünk Buday Dezső és Vörös Nándor dr. urakról, kik discret és preciz zongorakiséretükkel szintén hozzájárultak az est sikeréhez. Legvégül következett a ruhatár ostroma, mely annyiszor ismétlődik, a hányyszor estély van a körben. Ezen tumultus-hoz nagyban hozzájárul az az építési hiba, hogy a ruhatárból ugyanazon folyosón kell visszajönni, amelyiken odamennek s így okvetlen torlódásnak kell beállni, különösen ha tekintetbe vesszük még azt is, hogy az előadók (vagy mint multkor a diák zene- és énekkar is) ugyanazon időben és ugyanott vonulnak át. Ezen okvetlen segíteni kell s talán lehetne is oly formán, hogy a női ruhatár a földszinti üres terembe lenne elhelyezendő. — Ezzel beszámoltunk az estélyről, s csak gratulálhatunk a kath. körnek, hogy tagjainak ilyen élvezetes estélyeket rendez!

— (Városi bizottsági tagválasztás.) Tegnap történt meg a III-ik és IV-ik kerületben megüresedett 1-1 törvényhatósági bizottsági tagsági helynek választás utján való betöltése. A III-ik kerületben Lauber Rezső elhalálozásával megüresedett bizottsági tagsági helyre a választás a városháza jegyzői irodájában tolyt le Kindl József választási elnök vezetése alatt. Bizalmi férfiak voltak Kiss József ügyvéd, Záray Károly dr., Krausze Ignác és Ladányi Sándor; a jegyzőkönyvet Tichy Ferenc, első aljegyző vezette. A délelőtt 9 órától délután 4 óráig tartó szavazás alatt 164 szavazólap lett beadva. Ebből 148 esett dr. Nemes Vilmosra, a többi megoszlott többek közt. E szerint dr. Nemes Vilmos törvényhatósági bizottsági tagnak megválasztott. — A IV-ik kerületben Szellmann Győző elhalálozása folytán megüresedett bizottsági tagsági helyre a szavazás Ratkovics Ferenc választási elnök vezetése alatt a felsővármház-utcai iskolában történt meg. Bizalmi férfiak voltak Holly Mihály, Pichler József, Rauch József és Schmidt Boldizsár; jegyzőkönyvvezető Vasváry Ferenc dr., II od aljegyző, tb. árvaszéki ülnök volt. Beadatott összesen 188 szavazat. Ebből esett Daempff Imrere 136; Kristóf József 51; 1 szavazólap üresen adatott be. E szerint Daempff Imre törvényhatósági bizottsági taggá megválasztott. A választási jegyzőkönyveket most

tudománya. És még ebben is volt egy nagy segítsége. Az a fényes, aransujtásos atilla.

Maga a főhadnagy is bevallotta ezt most magának. Egyszerre nagyon őszinte lett — saját magával szemben.

Lehet, hogy csak az idő volt ennek az oka. Olyan szürke őszi idő volt. Nehéz, fojtó köd ereszkedett alá s ez mintha ránehezedett volna az agyra, a lélekre is. Az utcán is alig járt egy pár ember, az is fázósan burkolózott köpenyébe. Szürkeség, bántó, hideg unalom ült mindenben.

Talán ez hatott a főhadnagra is. Ő ugyan tagadta maga előtt. Talán restelte bevallani, hogy újra csak a pillanat hatása alatt áll, hogy csak hangulat az egész.

— Nem, ez nem hangulat. Érzem, hogy fordulópont előtt állok. Elég volt az eddigi léha semmittevéből. Megundorodtam magamtól. Véget fogok szakítani a sok léhaságnak s kezdődik egy új, egy komolyabb élet.

És mintha saját szavait akarná beigazolni, hirtelen kirántotta íróasztala fiókját. Finom ibolya illat szállt ki onnét s a főhadnagy egy pillanatra mintha meghökkent volna. Talán saját magától ijedt meg, vagy tán bűnnek tartotta goromba módon belemarkolni abba a sok sejtelmes csecsebecsébe, mi ott feküdt a fiókban. De aztán újra elfogta az előbbi erős, határozott szándék.

az igazoló választmányhoz terjesztik be a további eljárás végett.

— **(A bányászok Borbála napja.)** Nagy ünnepséggel ülték meg tegnap a bányászok védszentjüket, Borbála napját. A Dunagőzhajózási Társaság bányatelepi munkásai reggeli nyolc órakor zenével zászlójuk alatt vonultak a bányatelepi templomba, *Giánone* Virgil felügyelő vezetése alatt. Az ünnepi misét lényes segédlettel *Spiesz* János kanonok celebrálta, majd *Kristóf* József bányatelepi plébános intézett fenkölt szellemű beszédet a bányászokhoz, vallásos ragaszkodásra intve őket, védszentjüket szent Borbála iránt. Az ünnepélyen a bányagazgatóság részéről *Kleidorfer* Ferenc felügyelő vett részt. Este társasvacsora volt Bányatelepen, mely után a fiatalság a bányászzenekar hangjai mellett táncestélyt rögtönzött. Szabolcsbányán és Hirden is megünnepeltek a bányászok Borbála napját. A díszbe öltözött bányászok csoportonként az egyes tárna felügyelők vezetése mellett és zászlóik alatt a templomba vonultak, ahol ünnepi misét hallgattak. Mindkét helyen társas vacsora volt.

— **(A hosszú ülés következménye.)** *Kardos* Kálmán, a képviselőház alelnöke, pécsvaradi orsz. képviselő, két heti szabadságra ment.

— **(A pécsi korcsolyázó egyesület)** f. é. december hó 4-ére hirdetett rendes közgyűlése megtartható nem volt, mert arra az alapszabályokban előírt tiz egyleti tag sem jelent meg. Ennélfogva a pécsi korcsolyázó egyesület évi rendes közgyűlését jövő vasárnap azaz f. é. december hó 11-én délelőtt 11 órakor a pécsi nemzeti casino-egyesület nagytermében fogja az alapszabályok 12 §-a értelmében a jelenlevők számára való tekintet nélkül megtartani. Az egyesület tehát újlag felkéri tagjait, hogy az újabban hirdetett közgyűlésen minél számosabban megjelenjen szíveskedjenek.

— **(A „Pécsi izr. Jótékony Nőegyesület”)** szombaton este a Vigadóban ismét egyikét rendezte azon élvezetes és látogatott estélyeinek, melyek fényes tanubizonyosságot tesznek a humanizmus szolgálatában álló egyesület rendező bizottságának fáradhatlan és ügybuzgó voltáról. Pontban nyolc órakor vette kezdetét az estély. Rác Gusztó zenekarának hangjai mellett lebbent félre a kis színpad függönye s a közönség ajkait a csodálat halk moraja hagyta el. A teljesen sötét terem hátterében biborvörös villanyfény mellett láthatóvá lett az első élőkép: „Páris almája”. A modern Párist *Fodor* Hugó ur, a három istennőt *Schapringer* Mici, *Löwy* Márta és *Schwarz*

Margit urhölgyek személyesítették. A midőn összecukódtak a függöny redői, óriási taps hangzott fel a közönség köréből, úgy, hogy a képet ötször meg kellett ismételni. Ezt követte: az „Áldozó papnők” című kép, melyet *Löwy* Anna, *Deutsch* Livia, *Kohn* Margit, *Präger* Aranka, *Spitzer* Lenke, *Schlesinger* Aranka, *Friedmann* Etel, *Back* Irén alakítottak, remek olympusi kostümekekben. A harmadik kép a „Falusai leánykérő” volt, *Blum* Hermin, *Friedmann* Etel, *Fischer* Ella, *Engl* Olga, *Blauhorn* Margit, *Schwarz* Gizi, *Schlesinger* Zseni, *Schlesinger* Aranka, *Weisz* Irma, *Präger* Aranka urhölgyek és *Meisel* Sándor, *Wolf* Jenő, *Back* Imre, *Günsberger* Mór, *Lechner* József és *Krausz* Dezső urak közreműködésével. A kép címéhez mérten a szereplők csinos magyar népviseletben léptek a színpadra. A következő képet „Az áldott kenyér” varrógépek mellett ülve *Pick* Gábris, *Deutsch* Livia, *Kohn* Margit, *Mitzky* Ella, *Back* Irén urhölgyek személyesítették. Utána e kép ellentétét („Az átkozott kenyér”) *Radnai* Emil, *Lehner* József, *Deutsch* Zsigmond dr., *Tausz* Gyula, *Wolf* Jenő és *Árvay* Adolf urak mutatták be. *Kártyaasztalok* mellett ülve bemutatták a *kártyaszoba* metelyező voltát. Minden kép után viharos taps hangzott fel a nagyszámu közönség sorából, mely végül a rendezőt, *Horváth* Károly festőművészt urat hívta a függöny elé, ki a képek rendezésének nem könnyű feladatát fáradhatlan buzgalommal és művészi szakértelemmel oldotta meg. Az élőkép után kiüritették a termet s rövid idő múlva táncra perdült a fiatalság, melyet a kora reggeli óráig a legvidámabb hangulatban lejtettek a bálterem sima parquetjén, akkor is egy kellemesen eltöltött est és bál éj emlékével hagyván el a Vigadó villanyfényes termet.

— **(Rakoncátlan bányász.)** A lövészkertben tegnap este nyugodtan iddoggált egy pár baka egy asztal mellett. Jelenvolt a teremben *Kis* János bányász is, a ki erőnek erejével bele akart kötni a katonákba. Azok azonban szóra sem méltatták a cibilt, hanem odaszóltak az ügyeletes rendőröknek, hogy a bányászt intsek rendre. Ez meg is történt, de az intés csak addig használt, míg a rendőröknek másfelé nem akadt dolguk. *Kis* János ekkor megint rátámadt a katonákra, asztalukhoz rohant, azok azonban visszanyomták a helyére és megint előszólitották a rendőröket. Az újabb rendőri figyelmeztetés után a bányász csak nem nyughatott. Felkapott egy széket és azzal rohant a katonákra s a többi ott levő bányászokat is feluszította azok ellen. A rendőrök

azonban idejekorán közbeléptek és a többi bányász nevét felírták, *Kis* János kezéből pedig nagy erőfeszítés után darabokban szedték el a széket s őt magát bekisérték a rendőrségre. Ott volt reggelig, mikor hazabocsájtották s a kihallgatásról és az egész esetről felvett jegyzőkönyvet áttették a további eljárás végett a bírósághoz.

— **(A „Biblia társaság” felolvasása.)** A pécsi izr. „Biblia társaság” f. hó 4-én kezdte meg folyó évi felolvasó ciklusát. A felolvasást dr. *Perls* Ármin főrabbi tartotta a biblia irodalmáról és hatásáról. Azután szabad előadásban fejtegette az ékirást, melyet a század elején néhány tudósnak sikerült megfejteni. A tárgy érdekes és széleskörű voltára tekintettel a Biblia társaság folyó hó 18-án, és 1899. évi január hónapban két felolvasást rendez. A felolvasásokat szintén dr. *Perls* Ármin főrabbi fogja tartani.

— **(Az evangélikus egyház köréből.)** A pécsi ágostai hitvallásu evangélikus egyházközség tegnap délelőtt 11 órakor rendkívüli közgyűlést tartott, melyen *Nádasy* Kálmán és a beteg *Jeskó* Lajos lelkész helyettese, *Schöll* Lajos, elnökölték. A jövő évi költségvetés megállapítása után a jegyzői tisztról leköszönt *Nendtvich* Andor helyett *Laipicz* Antal kir. ítélőtáblai tanácsjegyző választott meg jegyzővé. Ezután az egyháztanácsot egészítették ki, *Röck* Gyula kir. ítélőtáblai bírót, *Nendtvich* Andort, *Levický* Gyulát, *Gráf* Károly kir. ítélőtáblai bírót és *Hankó* Vilmos államvasuti műhelyfőnököt választván be új tagokul. Ezzel a közgyűlés véget ért.

— **(Társasélet a vidéken.)** Bar-Löcsön az intelligencia tegnap este igen sikertű társas vacsorát rendezett, a melyen több mint harminc személy vett részt. A megjelent hölgykoszoruban tudósítónk ott látta: *Kulcsár* Aladárnét (Bolmány), *Getvert* Annust (Csepin), *Boros* Jánosnét, *Boros* Terát és *Vilmát*, *Gaál* Verát, *Marcin* Lajosnét és *Tényi* Jánosnét. Vacsora után tánc volt kivilágoskiviradtig.

— **(A Baja-Bátaszék)** között tervezett Duna-híd ügyében *Dániel* Ernő kereskedelmi miniszter az érdekelt vidékek monstre-küldöttsége által átnyújtott emlékirat alapján elrendelte az előmunkálatok foganatbavételét, a melyek vezetésével *Lakatos* Aladárt bizta meg.

— **(Műipari munka.)** Néhány nap óta a Király-utcai *Klein*-féle divatüzlet kirakáiban egy műtárgy köti le a szemlélő figyelmét, mely a király képmása sárgarézből s a körül levő kovácsolt részek mint: a babér, tölgyág és virágok vasból. A kép baloldalán

Belenyult a fiókba s egy csomó levelet vett elő. Finom, divatos levelek voltak ezek; a belőlük kiáradó diskret illat szinte sejteni engedte tartalmukat.

Tar Jenő odalépett a kályhához. Kinyitotta a kályha ajtaját s egyideig céltalanul bámulta a piros tűznyelveket. Aztán elővett egy levelet. Már-már a tűzbe akarta hajítani. De aztán mintha mást gondolt volna.

— Ugyan ki is írta? — kérdezte magában.

Elővette a levelet. Finom, szinte lehelletszerű nőies vonások voltak azok, melyek beszéltek szerelemről, boldogságról.

A főhadnagy végig olvasta. Ott térdelt a kályha mellett s a nyitott kályhaajtón kivilágító tűz olyan bizar jelleget kölcsönzött a főhadnagnak. Meglátszott az arcán, hogy a levél valami édes, tán kissé szentimentális hangulatba ringatta.

Mikor a levelet elolvasta, nem dobta a tűzbe. Ott tartotta a kezében s úgy nézett maga elé.

— Szegény, bohó kis lány te! Mennyire szerethettel te engem, mennyire bizhattál te bennem. Pedig csak játszottam veled. Hitvány voltam, tetszett nekem a te ábrándos szerelmed. Ki tudja, nem fosztottalak-e meg illuzióidtól? Nem téptem-e szét egyszerre tiszta,

érzékeny lelked minden ábrándját, minden bizalmát?

Ugy magával ragadta a főhadnagyt a levél írójának emléke, hogy alig vette észre, mikor teljesen homály vette körül szobájában. Csak a tűz világitott és olyan kísérteties, sejtelmes hangulatot adott az egész szobának.

Csak akkor tért magához a főhadnagy, mikor a tűz is már kialudni készült. Végigsimitotta homlokát, mintha eszmélni akarna. Aztán néhány darab fát dobott a tűzre. S amint az újra pattogni, ropogni, lángolni kezdett, újra visszatért a főhadnagy előbbi komoly, határozott szándéka.

A levelet, mit elolvast, a tűzbe dobta. És valami jóleső megnyugvással nézte, amint a lángok körülnyaldosták azt a kis illatos papírt. Csak mikor már hamuvá lett, akkor érzett némi kis szemrehányást.

— Szegény Nellike, tudom, nem gondol, milyen kegyetlenül bántam el leveleddel! Eh! de félre minden ostobasággal. Ideje, hogy véget vessék a sok léhaságnak.

Aztán egymásután szórta a sok illatos levelet a tűzbe s valami szokatlan gyönyörrel nézte, mint lesz egyik levél a másik után hamuvá.

A kezdet nehézsége le van győzve, — gondolta magában. A levelek, mik oly sok hódításra, oly sok színes, boldog percre em-

lékeztették, már meg vannak semmisítve. Most jön utána a többi.

És erre a gondolatra jókedvűen kacagott föl a főhadnagy. Mint fognak majd bámulni a fiuk, hogy az élnivágyó, kalandokat szomjazó Tar Jenőből egyszerre komoly, határozott, munkaszerető ember lett. Szinte látta már a sok csodálkozó, bámuló arcot.

Aztán újra odaült az íróasztalhoz. Gyertyát gyújtott s annak homályos fénye mellett folytatta „kegyetlen” munkáját.

Egymásután került elő a sok emlék. Szalag, hervadt, széthullott virágcsokrok, legyezők, keztyűk, fényképek. Odadobálta mind a földre.

Mikor aztán végzett vele, akkor becsengette a legényét.

— Miska, szedd föl ezt a sok lim-lomot s dobd a tűzre ott künn.

A legény egyideig bámulva nézett a főhadnagra, de aztán csak kezdte összeszedni a sok „lim-lomot.”

A főhadnagy meg az asztalon levő arcképet vette elő. Sokáig nézte. Csak mikor a legény távozott, akkor rezzent föl.

— Eh, ez is menjen a többi után!

Fölkelt. Tekintete az ablakra tévedt. A köd már eloszlott s tiszta, derült volt az idő. A lámpákat már felgyújtották.

látjuk az égő fákylát, mely »1898« feliratu s vésett virágokkal díszített emléktáblán áll. Jobb oldalon látjuk a bőségszarút, melyből virágok hullanak mint: rózsá, havasi gyopár és harangvirág. A kép felső részén látjuk a vésett virágokkal ékesített lobogót »Él magyar, áll Buda még« felirattal. E lobogó felett látjuk a turulmadarat, karmaiban tartja Magyarország címerét. A kép bal felső és alsó részében babér és tölgyágat látunk. Ezen jelképektől van körülveve királyunk domborított hű arcképe. Mindez fatörzsekből alakított keretbe van foglalva s az egésznek harmonikus egészet kölcsönöz. E képet *Asztalos Győző*, a budapesti állami felső ipariskolát jeles sikert végzett növendék készítette. A képen meg látszik a türelmes munka, ritka szorgalommal párosulva s megérdemli készítője az elismerést, a mit abban a reményben adunk meg mi is neki, hogy a műipar terén több ily sikerült alkotást fog még produkálni.

— (Kik lesznek az esküdtek?)

Hogy nemsokára életbe lép az új esküdtbíró-sági eljárás, sietnek az esküdtek névsorát összeállítani a hatóságok. Az alispán által kiadott utasítás értelmében, minden községi bíró köteles az esküdteket összeíró bizottságot 1899. évi január 1 és 8-ika között megalakítani. A bizottságba minden községi képviselő-testület egy tagot küld. Január 12-ikéig köteles a bizottság a határnapot kitűzni, melyen az esküdt-képes polgárok a bizottság előtt megjelennék s az alapajstromba felvétetnek. E nap január 28-ikán tul nem eshetik. Az összeírásról számítva tizenöt napra kiteendő aztán a lajstrom s az esetleges telebbezésekkel együtt február 25-ig betérjesztendők a főbírákhoz. Onnan az alispán útján kerül a törvényszék elnökéhez az esküdtek névsora.

— (Bűnös asszonyok.)

Régóta üzi Duna-Földváron bűnös munkáját Antal Józsefné és Ugrocki Józsefné. Az a foglalkozásuk, hogy gyermekeket ölnek, ezt az undok munkát végezték már hosszú éveken keresztül, míg most az igazságszolgáltatás méltó jutalmukat fizeti ki nekik. Özv. Bán Józsefné szül. Antal Anna restelte azt, hogy özvegy léte gyermekket kell szülnie és ezt elpanaszolta Antal Józsefnének, a ki Ugrocki Józsefné segítségével megkönnyítette az anyát terhétől. A hatóság azonban beleavatkozott a bűnös manipulációba és a vizsgálat során kiderült, hogy Fekete Andrásné szül. Juhász Erzsébet gyermekét is így ölték meg Sarvaju Mártóné, szül. Sziszko Mária is. A kir. ügyészség most vádat emelt a gyilkos asszonyok ellen és eléri megérdemelt súlyos büntetésüket.

— (Ellopott ezüst óra.)

Kulcsár Kálmán pálya-utca 29. szám alatti lakostól Zavart, érthetetlen zszibongás hangzott föl hozzá. Kinézett az ablakon. Ott látta aztán a váci-utca szokott esti képét.

Szinesruhájú, kacagó asszonyok, elegáns urak, fényes ruhájú tiszték zavart egyvelege volt. Itt-ott egy-egy ismerős arcot pillantott meg. Egy-egy kacagó szép asszony tűnt elő a sokaságból.

Sokáig állt az ablaknál a főhadnagy és nézte azt a vidám, szines utcai képet. Aztán hirtelen meglordult. Csengetett. Legénye bejött s katonásan állt meg előtte.

— Miska, elégetted már, a mit előbb kivittél?

— Igenis nem, jelentem alászan!

— Hát hozd vissza!

A legény távozott. Valamit mormogott magában. A főhadnagy meg sietve csatolta föl kardját s egy illatos cigarettre gyujtva távozott.

— Hiába csak az asszonyok, az asszonyok! . . . mormogta magában.

Csakhamar aztán ő is ott kacagott a többiekkel vidáman, gondtalanul és hadarta a sok léha, ostoba bókot azoknak a jókedvű, mosolygós szép asszonyoknak.

Deér.

eddig ismeretlen tettes egy duplafedelű ezüst órát lopott le a falról. A tettest most erélyesen nyomozza a rendőrség.

— (Nem kell gyermek . . .) Mandák Jánosné gyönki némben térje Gyönkről már évek előtt elköltözött és azóta feleségét nem látta. A gólya azonban a férj beleegyezése nélkül is ellátogatott a szép asszonyhoz és értesítette, hogy egy kis csemetével fogja megajándékozni. Az asszony azonban tiltakozott a nem várt ajándékozás ellen, egy kurósló asszonyt hívott magához, a kivel az ajándék visszautasítása tárgyában értekezett, minek az lett a vége, hogy a menyecske megszabadult terhétől, de néhány nap mulva ő is meghalt.

— (Vizbe fult gyermek.) Duna-Földváron kis gyermekek játszottak a Duna partján, az enyhe idő kivonzotta őket a szabad ég alá. Varga János 6 éves fiúcska is ott volt közöttük, gyermeki örömelel szedegette a parti kavicsokat. Míg társai odébb játszottak, ő közel ment a vízhez, majd mind beljebb és beljebb vonult, egyszer aztán az ár elragadta és magával vitte az ártatlan kis gyermeket, kinek holttestét még nem vetette ki a víz.

— (Katonai lelkészek.) *Kozáry Gyula*, pécsi 19-ik honvédgyalogezredbeli pót-tartalékos, a pécsi egyházmegyéhez tartozó lelkész, egyházi tanár a m. kir. pécsi honvédhadapródiskolában, a tartalékban honvédség-lelkészé kinevezetett. A közös hadsereg tartalékából a honvédség tartalékába áthelyeztettek *Liebbald Lajos*, *Francsics Pál* és *Simon Lajos*, pécsi egyházmegyei világi papok és *Balogh István* ág. ev. pap, mindannyian a pécsi 19-ik honvédkiegészítő parancsnokság nyilvántartásába.

— (Véres esemény.) Pénteken este véres eseménynek volt színhelye a szabari uradalmi erdő. Az egyik erdőört, a fiatal Hermann, két ismeretlen, valószínűleg lancersuki lakos (latolvajok vagy vadorzók voltak-e, még nem lehet tudni) lejszéssel megtámadta és össze-vissza vagdalta, sok súlyos sérülést okozva testén. Dr. Bors mohácsi orvos még azon éjjel kikocsizott Szabarra, hogy a súlyosan sérültnek az első segélyt nyujtsa. Összevarrta ugyan a tátongó sebeket, de emellett kénytelen volt jobb kezének gyűrűs ujját levágni. A véres eset lefolyásáról még hiányoznak a közelebbi adatok, de a csendőrség erélyesen nyomozza a tetteseket.

— (Főjegyzőké és direktoréke.) Tegnap délután épületes jelenetnek voltak tanúi a petrezselyem és klimó-utca sarkán járókelők. Egy férfi és egy nő veszekedtek ott egymással. A férfi *Tóth István*, városi szolga, a főjegyző ajtónállója volt; a nő pedig *Mészáros Erzsébet*, a színházi direktor szakácsnéja. Főjegyzőké a szóváltás végén nekirohant direktorékának és alaposan agyba-főbe vervén a lovagiatlan szcéna után a helyszínről megugrott. A direktor szakácsnéja pedig a rendőrségre sietvén, ott bepanaszolta főjegyzőékét, igazságos ítéletet kérvén. A rendőrség az igazságos ítélet meghozatalának dicsőségét azonban szerényen átengedte a bíróságnak, hová direktorék szakácsnéját elutasította.

— (Bevert ablak.) Tegnap este a Dollinger-léle borivóban egy pék a Borbálanap emlékére sokat talált beszédni a jóféle borból. A bortól izgatva, mindenáron veszekedést akart kezdeni, a mi mikor nem sikerült neki, haragjában az ablakoknak esett s egyet szerencsésen be is vert közülök. Erre azonban előjött a háziszolga, meg a tűzlegény és a rakoncátlan vendég szűrét kitétték az utcára. Ott a rendőrség vette pártfogásába s most majd botránycsinálásért fogják kérdőre vonni.

— (Elveszett emlék.) Az izr. nőegylet szombati multságán elveszett egy óraláncfüggelék, mely aranyba foglalt hatszögletű barna kő, egyik fele sima, másik oldalán egy kép van. A káros kéri a becsületes megtalálót,

hogy — mivel az elveszett tárgy kedves emléke, értékénél nagyobb jutalom fejében — vigye be az elveszett emléket a rendőrkapitánysághoz, a hol a jutalmat meg fogja kapni.

— (Tűz.) A napokban Nagy-Kozáron *Palián János* ottani lakosnak a »Ritics«-ben levő préháza kigyuladt s a tető megegett. A tűz oka gyujtogatás, melyet a káros véleménye szerint néhány magyar sárosi ember követett el boszúból, kikkel *Palián* a kocsmában összeveszett. Bár a vizsgálat ez irányban is folyik, a káros állításai mindezekig még minden alapot nélkülöznek. A nyolcvan forintnyi kár nem térül meg, mert a préház nem volt biztosítva.

— (A bűn ösvényén.) Egy Eszékéről megszökött leányt köröztet most a rendőrség. *Wolf Annának* hívják s Eszéken a könnyüvéru némberek sorában élt, míg meg nem unta ezt az életet. Menekülni szeretett volna belőle, de hát bűn nélkül ezt sem tudta megtenni. Mert nem volt semmije, a miből a szokésához szükséges pénzt előteremthette volna, hát lopott. Meglopta a lakásadónőjét, egy csomó ruhaneműt és pár forintot tulajdonítván el tőle. A lopott zsákmánnyal felpakolva aztán megszökött s még eddig nem is tudtak reá találni.

— (A rossz kémény miatt.) Németbolyban leégett *Dávid Ignác*, ottani lakos háza. A kár 250 forintot tesz ki s a leégett épület ugyanennyire volt biztosítva. A tűz keletkezési okának kipuhatólása végett megtartott vizsgálat kiderítette, hogy a tűz a kémény rosszassága miatt keletkezett, mert a kémény egy nyílásán a szikrák kipattantak és a tetőt felgyujtották.

— (Gyanus tüzeset.) Darázson *Martinovics Vászónak* volt egy rozszant tetejű háza, melyet a napokban biztosított. Alig történt meg a biztosítás, a ház kigyuladt és le is égett. A vizsgálat során az a gyanu merült fel, hogy a házat maga a tulajdonos gyujtotta fel, hogy megkapja a 390 forintot, mire házat biztosította, pedig az alig ért kétszáz forintot is! A gyanuba vett *Martinovics Vászó* ellen most a bíroság folytatja a vizsgálatot.

— (Uj templom Báltaszéken.)

A báltaszéki róm. kath. egyházközség már régóta gyűjti a pénzt új templom építésére. A szükséges pénz most már együtt van. Egyszer már árlejtés is volt hirdelve az építési munkálatok biztosítása végett, de akkor közbejött akadályok miatt az építést elhalasztották. A hitközségi előjáróság a templom építésére most újra árlejtést hirdet f. évi dec. 30-iki határidővel. Az építési költségek 135000 forinttal vannak előirányozva. Már bontják a hitközség tulajdonát képező uradalmi épületeket, hogy az így szabaddá tett térségen tavaszkor megkezdődhessen az új templom építése.

— (Gyémántmise.) *Csajághy Károly*, pécs egyházmegyei nyug. esperes-plébános. Budapesten a Ferencendiek templomában tegnap tartotta gyémánt miséjét. A manuduktorságot *Troll Ferenc* címzetes püspök és nagyprépost végezte. *Csajághy* 1815-ben született s pappá 1838-ban szenteltetett. Jelenleg 83 éves s 1861—1874-ben babarci plébános s a mohácsi egyházkerület esperese volt. Nálánál csak két öregebb pap van az egyházmegyében: *Hegyessy László* hosszuhetényi plébános, a ki 1807-ben született és *Németh János* agardi nyug. plébános, a ki 1814-ben született.

— (Megszökött inas.) *Kovács Károly* 15 éves lakatosinas, tegnapelőtt is mint rendesen elment hazulról, hogy a műhelybe megy. A délelőtt folyamán azonban nővére találkozott vele a megye-utcán, mire az inas megpillantva nővérét futásnak eredt. A fiu feltűnő magaviselete különösnek tetszett az asszony előtt, s a család kutatni kezdte, hogy tényleg a műhelybe jár-e a fiú? S ekkor kisélt, hogy *Kovács Károly* már egy hete nem jár műhelybe, hanem bányatelepen csavarog, ahol a mészégetőknél tölti idejét. A dolgot feljelentették a rendőrségnél, mely ráncbaszedi majd a csavargó inast.

steinék rokona, a ki évekig náluk lakott, a vonat elé feküdt és ott lelte halálát. Nem sokára pedig halva találták a temetőben Beilstein-nek Ede nevű fiát, a ki néhány sorban megírta, hogy megunta az életét. Ugy látszik, mérget ivott. Özvegye és két árvája maradt.

— **(A nagy vízvezetési bizottság)** ma délután ismét két óra hosszáig tanácskozott a vízhiány megszüntetése felett s foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy mikép lehetne a jövőre nézve biztosítani, hogy legyen mindenkor kellő víz s a most már hónapok óta uralkodó vízhiány többé be ne álljon. Az ülés délután 3 órakor kezdődött a városháza nagytermében s *Majorossy* Imre polgármester elnöklete alatt résztvettek rajta: *Zsolnay* Vilmos, jánosi *Engel* József, *Egry* József, *Höbbling* Miksa, *Piacsek* Gyula *Sipőc* István, *Cirer* Elek dr., *Kiss* József, *Rauch* János, *Herbert* János, *Bubregh* Nándor, *Littke* József, *Rath* Mátyás, *Hartl* Ferenc, *Tamásy* Ferenc, *Weiller* N. János és *Ott* Márton. A jegyzőkönyvet *Tichy* Ferenc első aljegyző vezette. *Rauch* János főmérnök előterjesztette, hogy a *bálicsi víz* a vegyi vizsgálatok szerint *élvezetre alkalmatlan* s így a vízvezetékekkel össze nem köthető, illetve csak kellő oxidálás és szűrés után lehetne összekötni a fővezetékekkel. Erre nézve a költségvetés és terv most készül. A további furást azonban beszüntették; valamint a *Drávánál sem keresnek már vizet*, mert nem jutottak szűrő réteghez. Az ortói forrás jelenleg 1200 m méter vizet ad, de vegyvizsgálat alá csak ezután kerül. Ez egy forrás mellett lehet még majd az ugynevezett *»Isten kutja«* körül furást eszközölni. A vízvezeték elzárása dacára a víz kevés s a *Tettye* ma csak 1050 m méter vizet ad. Javasolja tehát, hogy pár hétre az összes magánvízvezetékek elzárassanak s *közkutak állíttassanak fel*, míg a tartályok újra

megtelnek vízzel. Javasolja végül a *vizórák felállítását*, mert különben a vizpazarlást sosem lehet megakadályozni. Erre megindult a vita. *Zsolnay* Vilmos a vizórákat pártolta. *Engel* József szerint a magán vízvezetékeket nem szabad elzárni; annál inkább szükséges azonban a gyári vízvezetékek elzárása. *Tamásy* Ferenc a vizórákat sürgősen felállíttatni óhajtotta. *Weiller* N. János mindezt ellenezte. *Piacsek* Gyula és *Littke* József szintén a vizórák ellen, míg *Ott* Márton mellettük beszélt. A hosszú vitához *Herbert* János még hosszabb beszéddel járult s az ülés vége öt óra után az lett, hogy minden a régi állapotban marad.

— **(Egy legény — két pohár.)** Akként kerültenek össze eme dolgok, hogy *Jámbor* Mihály pécsi lakos az elmúlt éjjel valamelyik vaspálya utcai korcsmában iszogatót és berugott. Azon mód részegen aztán, felkapott egy poharat, s azt a vele szemben ülő *Kalmár* János felé dobta. A pohár a falat találta, ahol darabokra tört. Ezzel azonban a berugott magyar nem elégedett meg, hanem nyomban utána röpitett egy másik poharat, mely nem tévesztette el a célt, hanem fején találta *Kalmár* Jánost, ki rendőrért futott, s a jámbortalan *Jámbor* Mihályt beszállíttatta a torony alá. *Kalmár* sérülése jelentéktelen.

Az aranyláncok kiegészítő részét szokta képezni a zsuzsuban levő ékkő. Az ilyen ékkövet elárusításakor az aranyművesek elkülönítik az arany sulyától, ami természetes, mert a kő sulyos és olcsóbb, mint az arany. Azok azonban, akik aranyláncokat kéz alatt szoktak eladni, zsuzsuban levő követ rendszeren hozámérik sz aranyhoz és így a vevő, ha állítólag olcsón veszi is, tényleg mégis rossz vásárt csinál, mert az értéktelen obsydiánt, vagy más kova-jegecet is aranyként fizeti. Aki

aranyláncot és ékszert akar venni, az ne vegyen másodkézből, hanem forduljon *Schönwald* Imre pécsi aranyműveshez aki nemcsak jomnóságú aranyat ad, de az ékkövek sulykülönbségét is leszállítja és a facon-ért is a lehető legkevesebbet számít. Ezenkívül felel is azért, hogy az ő aranya a fémjelzésnek megfelelő finomságu, amiről a kéz aatti vásárlásoknál sohasem lehet az ember bizonyos.

Művészet, irodalom.

○ **Háromláb kapitány.** Szombaton este közepes számú közönség előtt került először színre a *»Háromláb kapitány«* című háromfelvonásos énekes bohózat, mely *Deréki* Antal *»Dreyfus kapitány«* című színművének akar a parodiája lenni, azonban képtelen helyzeteivel ennek a célnak sem telet meg. *Háromláb* Adolf hőrzeügnök veterán kürtöst *Andorffy* játszotta. Mondhatni, hogy e darabot csakis az ő kitünő kacagató alakítása mentette meg s neki lehetne tulajdonítani a siker dicsőségét, ha túlzásaival — melyek a darabnak egyébként meg nem ártanak — az izetlenségig nem ment volna. De leplezetlen parasztikus kifakadásai és durva káromkodásai oly degusztálólag hatottak a publikumra, hogy minden sikerültebb rögtönzése is csak nehezen tudott tapsot aratni. Dicséretet érdemel *Benkő* Jolán Luci szerepének kitünő alakításáért. Színpadunk csalogánya, *Szekula* Sárka olyan tüzről pattant, helyes kis szobacicus volt, ki kedves énekével méltán megérdemelte a zajos tapsot, mely énekszámait kísérte. A *»kis özvegy«* betétet oly bájosan énekelte, hogy a közönség viharos tapsára meg is kellett ismételnie. *Háromláb* ur *Frida* leányát *Lipsey* Józsa játszotta,

kinek szintén kijutott a tapsokból. Nagy derűtséget keltett az »Is-is« veterán-egylet tagjainak felvonulása. Dicséretet érdemelnek *Bognár* (Kuffka Péter), *Delli* (Pacsirta János), *Bérci* Gyula (Tücsök Pál) és *Bérci* Jenő, kik mindannyian kitűnően alakították az egyenruhába bújtatott »burger« félszégeit. *Veress* Kálmán rövid szerepében *Bihari* Ákos ügyeskedett. Az egész estén eléggé jól mulatott a közönség, mit nagyban fokozott az is, hogy a darab szerzői megspékelték fércmunkájukat népszerű betétekkel. (»Das Bienenhaus«, induló, »A kis özvegy« keringő stb.) A darabot vasárnap este telt ház előtt megismételték.

Vasárnap délután nagyszámu közönség előtt a »Cigánybáró« került színre. (— csi — ő.)

Törvénykezés.

§ **Megverte az anyját.** F. é. október hó 6-án *Holmik* Gyula pécsi lakos összeszólalkozott édesanyja, özv. *Holmik* Ignácnéval, miközben az anya gorombáskodó fiát arcul legyintette. Erre kapta magát a gyermeki kötelességéről megfélekedett fiu és édes anyját a takaréktűzhelyhez lökte, úgy, hogy özv. *Holmik* Ignácné derekán jelentékeny sérülést szenvedett. Az anya feljelentése folytán a pécsi kir. törvényszék ma tartott ez ügyben végtárgyalást. A végtárgyalás során felszólították az anyát, hogy hajlandó-e megtévelyedett gyermekének megbocsájtani, mire *Holmik* kijelentette, hogy nem bocsájt meg fiának, mert az már ismételt megverte. Kéri megbüntetését. A kir. törvényszék ennek folytán fölmenő ágbeli rokonon elkövetett könnyű testi sértés és becsületsértés vétsége miatt *Holmik* Gyulát egy havi fogházra és 5—5 frt pénzbüntetésre ítélte. Ugy a vádlott, mint terhére a kir. ügyész, felebbeztek.

§ **A dunaföldvári szociálisták ügye.** A dunaföldvári szociálisták ez év március 13-án népgyűlést és körmenetet akartak rendezni az általános választási jog és a sajtószabadság érdekében. Bejelentették ezt a fősztolgabirónak, de ez kérésüket megtagadta és a gyűlést betiltotta. Mindamellett a jelzett napon mintegy 500 szocialista gyülekezett a buzatéren. Alig értesült erről a fősztolgabiró, nagy csendőrcsapatokkal a helyszínére sietett s eloszlásra hívta föl a tömeget. A fősztolításnak nem volt fogantja, sőt a nép lármázni kezdett:

— Azért is megtartjuk a gyűlést! Nem mozdulunk innét! Ugyis csak egyszer halunk meg!

A fősztolgabiró erre intett a csendőröknek, hogy tisztítsák meg a teret. A csendőrök szuronyszegezve rohantak meg a népet s a mikor csaknem félóra harc után a piac megtisztult, két halott és 25 sebesült maradt a téren. Az eseménynek a szegzárdi törvényszéknél volt a folytatása, a mely 96 földmives ellen indított vizsgálatot hatóság ellen való erőszak miatt. A törvényszék 38 ellenében beszűntető határozatot hozott ugyan, a többi azonban vád alá helyezte. Az 58 vádlott a pécsi kir. ítélőtáblához fölebbezett.

§ **Megrögzött gonosztevő.** *Dalos* János hosszuhetényi lakos előtt október tizenkettődikén hirdették ki a pécsi kir. törvényszék ítéletét, mely szerint hét hónapi börtönbüntetést kell kiállania egy általa elkövetett lopás miatt és a derek legény alig ment haza, már is új bünt követett el. Egy *Dalos* Antal nevű társával bepálinkáztak s azután *Grünhut* Rezső hosszuhetényi boltos házához menve, behatoltak a boltba és onnan élelmi szereket, pálinkát és dohányt loptak el, melynek egy részét elfogyasztották, a többi pedig elfogatásuk alkalmával náluk megtalálták.

A pécsi kir. törvényszék ma ítelt fölöttük és *Dalos* Jánost újabb egy évi börtönbüntetésre ítélte, a melyet előbbi büntetésével összevonva, egy és fél évben állapította meg az összbüntetést, *Dalos* Antalra pedig három havi büntetést szabott ki. Az ítélet jogerős.

§ **Felöltözködtek.** Két jó madár *Bacsik* Antal és *Makk* András egy éjjel berugott állapotban elindultak a városban valami zsákmány után és a *Bencenleitner*-féle házban *Kämpfner* borkereskedő lakásába hatoltak be, a melynek lakói akkor kint tartózkodtak a szőlőben. A lakásban összeszedtek egy egész csomó ruhanevet és azokat magukra öltötték, úgy, hogy négy-öt öltözet ruha volt mindegyikükön, mikor ismét kijöttek a házból. A ruhákat azután nagyobb részben eladták, hanem nem sikerült eltitkolni, hogy ők voltak a tettesek és így ma a törvényszék elé kerültek, mely mindkettőjüket két-két évi börtönbüntetésre ítélte, mely ítéletben a vádlottak megnyugodtak.

T a n ü g y.

)(**Női tanonciskolák.** A kereskedelmi miniszter rendeletet bocsátott ki az ipari műhelyekben alkalmazott 15 éven aloli leányok oktatása tárgyában. A törvény ugyan előírja az ilyenkor leányok oktatását, azonban ez kevés helyen lett keresztül vive. A miniszter leiratában hivatkozik az ipartörvényre, a mely előírja, hogy minden községben, a hol a tanoncok száma 50-et meghalad, tanonciskola által kell ezek oktatásáról gondoskodni. Ez eddig csak a fiukra lett végrehajtva. A miniszter a leányok részére is akar tanonciskolákat fölláttatni s e célból tudni akarja községben, hány tanköteles női munkás van. A rendelet és az összeírásához szükséges rovatot ívet a miniszter már szétküldötte.

)(**Goricára magyarul tanulni!** A baranyaiaknak bizonyára különösen hangzik »Goricára magyarul tanulni«, pedig úgy van, a mióta megkapta a milleniumi állami iskoláját, a mely az államnak 5000 forintnál többet s e kis községnek 1400 napszámjába került, azóta Goricán, e tisztán német községben, magyar a szó s már magyar ének is hangzik. A litánia, mely e pompás nagy iskolában tartatik, most, hogy egy Bodrogköz-i tanító helyezett ide Zemplénből, félig németül, félig magyarul nyert beosztást, meg estéli ismétlő, illetve felnőttek oktatása nagy mértékben fog hozzájárulni ahhoz, hogy e kis község a szomszéd német községeknek példadatul szolgálva — még egy emberöltő előtt megmagyarosodjék. — De lehetne ez iskola áldásos hatását a községen kívülállókra is kiterjeszteni, mert óriási tanterme 80 tanulóra van építve, és csak 20 tanuló kaphat e községből. Nagyon okosan tennék tehát az iskolázató olyan szülők, kik erős német községben laknak, hogy itt tartva fiaikat, magyarul tanulhassanak, a magyar vidéken lakók pedig, hogy fiaik, vagy leányaik itt járva iskolába, az iskolatársaktól játszva tanulhassák meg a német beszédet. Ellátást itt jutányosan kaphatni igen tisztességes polgár családoknál — sőt a tanítónál is, kinek fiatal családja egy szót se tud németül!! — Ha pedig e gyönyörű iskolának a fekvését vesszük tekintetbe, egy újabb előnye tűnik elénk, mert pompás fenyőerdő közepében van s így oly kellemes ózondús és enyhe a levegője, hogy vetekedik bármely szepességi fürdőhelylyel, miért is gyengélkedő, városi gyerekeknek üdülő helyül is szolgálhat.

Szünidei gyermektelepül a legalkalmasabb a világon, mivel e kis községben sem bolt, sem más oly hely nincs, hol a takarékoság erénye csorbulást szenvedhetne. Jámbor is itt a nép és józan — az összes fogyasztási adó 24 frt.

Tessék konkurrálni! Ez az első magyar tandíjmentes iskola!

Országgyűlés.

A képviselőház ülése december hó 5-én. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A mai gyűlésen *Láng* Lajos elnökölt s a

karzaton fenn volt *Bourgeois*, volt francia miniszter, kinek *Berzevicy* Albert, *Szemere* Attila és *Dessewffy*, a ház titkára, adtak felvilágosításokat.

Az első szónok *Plósz* Sándor államtitkár volt, a ki Chorint támadta. Chorin szerint — ugymond — ha egy rendőr meg akar gátolni e y képviselőt, a ki a robogó villamos elé akarja magát vetni, ezt nem tehetné addig, míg ki nem kéri a mentelmi bizottságtól. (Gyonyos kiáltások balról: »Zseniális!«) Kijelenti, hogy Rakovszky mentelmi joga csak elméletileg s nem gyakorlatilag lett megsértve. (Gyonyos derűtség.)

Györy Elek személyes felszólalása után *Hodossy* Imre emelt szót s kifejtette, hogy a főförgő esetben a mentelmi jog határozottan meg lett sértve, mert Rakovszky képviselőt a rendőrkapitány tényleg letartóztatta. *Percel* Béni és *Szöts* Pál vallomása szerint mikor ők igazolták Rakovszkynak képviselő voltát a rendőrkapitány előtt, ez azt felelte: »Nekem az mindegy!« (Felkiáltások balról: »Gyalázat!«) Hogyan tudja ezek után az előadó azt állítani, hogy a kapitány a megtörtént igazolás után legott szabadon bocsátotta Rakovszkyt? (Felkiáltások balról: »Hazudott!« Hosszas zaj és nyugtalanság.) *Hodossy* ezután azzal fejezte be beszédét, hogy Chorin álláspontját teszi magáévá.

Pulszky Ágost beszélt ezután az ellenzék gyonyos megjegyzései között. »Üljön le! Ne beszéljen!« hangzott minduntalan feléje s kénytelen is volt felszólalását hamarosan befejezni.

Szünnet után *Chorin* Ferenc félremagyarázott szavait igazítja helyre. *Plósz* az azt feleli, hogy ő mint államtitkár, még a saját kormányának a mentelmi jog kérdésében annak idején kifejtett álláspontját sem ismeri. (Nagy tetszés az ellenzéken.) Kijelenti, hogy nem engedi a mentelmi jog fogalmának elcsavarását. (Taps.) *Pulszky* pedig, aki itt »szokásos modorában« felszólalt, (éljenzés balról) csak annyit felel, ha azt állítja, hogy a szóló (*Chorin*) mint a mentelmi bizottság elnöke nem járt el korrektül, ezt nem személyes tapasztalásból mondhatja, mert a bizottság ülése zárt volt, hanem csak *besugárás után beszélhet* (viharos tetszés balról). *Besugárás* után pedig soha sem lehet igazságos ítéletet formálni.

Plósz, *Pulszky* és *Kubik* személyes felszólalásai után *Emmer* Kornél jelentkezett szólásra s pártolta a kisebbség javaslatát. *Kreicsányi* ama szavait: »nekem az mindegy« — szónok szerint — Angliában a képviselőház iránti megvetésnek bélyegeznek s ehhez képest bánnának el a vakmerővel.

A mentelmi vitához még tizennégy szónok van följegyezve az ellenzékéről.

T Á V I R A T O K

— Fejérváry a királynál.

(A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Bécsből jelentik, hogy Ő Felsege külön kihallgatáson fogadta *Fejérváry* honvédelmi minisztert.

— **Hirtelen halál.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) *Nagy* Vince országos tejjgazdasági felügyelő Polgárdiban szívszélhűdés folytán meghalt.

— **Miniszteri rendelet a tanfelügyelőkéről.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Nehány nap előtt *Wlassits* kultuszminiszter kinevezte *Pauer* Imre egyetemi tanárt a *Pedagogiai és Zircen-intézet* gondnokává. Ennek a kinevezésnek kiegészítő része most érkezett meg, *Verédy* Károly fővárosi tanfelügyelőhöz, a kit a miniszter felmentett két népiskolának felügyeletétől. Ez az intézkedés

steinék rokona, a ki évekig náluk lakott, a vonat elé feküdt és ott lelte halálát. Nem sokára pedig halva találták a temetőben Beilsteinnek Ede nevű fiát, a ki néhány sorban megírta, hogy megunta az életét. Ugy látszik, mérget ivott. Özvegye és két árvája maradt.

— **(A nagy vízvezetési bizottság)** ma délután ismét két óra hosszáig tanácskozott a vízhiány megszüntetése felett s foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy mikép lehetne a jövőre nézve biztosítani, hogy legyen mindenkor kellő víz s a most már hónapok óta uralkodó vízhiány többé be ne álljon. Az ülés délután 3 órakor kezdődött a városháza nagytermében s Majorossy Imre polgármester elnökle alatt résztvettek rajta: Zsolnay Vilmos, jánosi Engel József, Egrý József, Hölbling Miksa, Piacsek Gyula Sipőc István, Círer Elek dr., Kiss József, Rauch János, Herbert János, Bubreggh Nándor, Littke József, Rath Mátyás, Hartl Ferenc, Tamásy Ferenc, Weiller N. János és Ott Márton. A jegyzőkönyvet Tichy Ferenc első aljegyző vezette. Rauch János főmérnök előterjesztette, hogy a bálicsi víz a vegyi vizsgálatok szerint élvezetre alkalmatlan s így a vízvezetékekkel össze nem köthető, illetve csak kellő oxidálás és szűrés után lehetne összekötni a fővezetékkel. Erre nézve a költségvetés és terv most készül. A további furást azonban beszüntették; valamint a Drávánál sem keresnek már vizet, mert nem jutottak szűrő réteghez. Az orlői forrás jelenleg 1200 m méter vizet ad, de vegyvizsgálat alá csak ezután kerül. Ez egy forrás mellett lehet még majd az ugynevezett »Isten kutja« körül furást eszközölni. A vízvezeték elzárása dacára a víz kevés s a Tettye ma csak 1050 m méter vizet ad. Javasolja tehát, hogy pár hétre az összes magánvízvezetékek elzárassanak s kőzetek állíttassanak fel, míg a tartályok újra

megettelnek vízzel. Javasolja végül a vizórák felállítását, mert különben a vízpazarlást sosem lehet megakadályozni. Erre megindult a vita. Zsolnay Vilmos a vizórákat pártolta. Engel József szerint a magán vízvezetékeket nem szabad elzárni; annál inkább szükséges azonban a gyári vízvezetékek elzárása. Tamásy Ferenc a vizórákat sürgősen felállíttatni óhajtotta. Weiller N. János mindezt ellenezte. Piacsek Gyula és Littke József szintén a vizórák ellen, míg Ott Márton mellettük beszélt. A hosszú vitához Herbert János még hosszabb beszéddel járult s az ülés vége öt óra után az lett, hogy minden a régi állapotban maradjon.

— **(Egy legény — két pohár.)** Akként kerültenek össze eme dolgok, hogy Jámbor Mihály pécsi lakos az elmúlt éjjel valamelyik vaspálya utcai korcsmában iszogatót és berugott. Azon mód részegen aztán, felkapott egy poharat, s azt a vele szemben ülő Kalmár János felé dobta. A pohár a falat találta, ahol darabokra tört. Ezzel azonban a berugott magyar nem elégedett meg, hanem nyomban utána röpített egy másik poharat, mely nem tévesztette el a célt, hanem fején találta Kalmár Jánost, ki rendőrért futott, s a jámbortalan Jámbor Mihályt beszállíttatta a torony alá. Kalmár sérülése jelentéktelen.

Az aranyláncok kiegészítő részét szokta képezni a zsuzsuban levő ékkő. Az ilyen ékkövet elárusításkor az aranyművesek elkülönítik az arany súlyától, ami természetes, mert a kő súlyos és olcsóbb, mint az arany. Azok azonban, akik aranyláncokat kéz alatt szoktak eladni, zsuzsuban levő követ rendszeren hozámérik sz aranyhoz és így a vevő, ha állítólag olcsón veszi is, tényleg mégis rossz vásárt csinál, mert az értéktelen obsydiant, vagy más kova-jegecet is aranyként fizeti. Aki

aranyláncot és ékszer akar venni, az ne vegyen másodkézből, hanem forduljon Schömwald Imre pécsi aranyműveshez aki nemcsak jömi-nőségű aranyat ad, de az ékkövek súlykülönbözetét is leszállítja és a facon-ért is a lehető legkevesebbet számít. Ezenkívül felel is azért, hogy az ő aranya a fémjelzésnek megfelelő finomságu, amiről a kéz aatti vásárlásoknál sohasem lehet az ember bizonyos.

Művészet, irodalom.

○ **Háromláb kapitány.** Szombaton este közepes számu közönség előtt került először színre a »Háromláb kapitány« című háromfelvonásos énekes bohózat, mely Deréki Antal »Dreyfus kapitány« című színművének akar a parodiája lenni, azonban képtelen helyzeteivel ennek a célnak sem telet meg. Háromláb Adolf börzeügynök veterán kürtöst Andorffy játszotta. Mondhatni, hogy e darabot csakis az ő kitünő kacagató alakítása mentette meg s neki lehetne tulajdonítani a siker dicsőségét, ha túlzásaival — melyek a darabnak egyébként meg nem ártanak — az izetlenségig nem ment volna. De leplezetlen parasztikus kifakadásai és durva káromkodásai oly degusztálólag hatottak a publikumra, hogy minden sikerültebb rögtönzése is csak nehezen tudott tapsot aratni. Dicséretet érdemel Benkő Jolán Luci szerepének kitünő alakításáért. Szinpadunk csalogánya, Szekula Sárka olyan tüzről pattant, helyes kis szobacicus volt, ki kedves énekével méltán megérdemelte a zajos tapsot, mely énekszámait kísérte. A »kis özvegy« betétet oly bájosan énekelte, hogy a közönség viharos tapsára meg is kellett ismételnie. Háromláb ur Frida leányát Lipcsey Józsa játszotta,

át
ot
id
)
ír
e.
y-
si
z-
ot-
oi-
ec.
00
a
te-
a-
se.
ly,
3u-
eg-
or-
gy-
tett
83
s a
inál
en :
a ki
ardi

Ká-
mint
elybe
jvére
inas
i fel-
asz-
hogy
r ki-
nem
arog,
olgot
szedi

kinek szintén kijutott a tapsokból. Nagy derűtséget keltett az »Is-is« veterán-egylet tagjainak felvonulása. Dicséretet érdemelnek *Bognár* (Kuffka Péter), *Delli* (Pacsirta János), *Bérci* Gyula (Tücsök Pál) és *Bérci* Jenő, kik mindannyian kitűnően alakították az egyenruhába bújtatott »burger« félszégeit. *Veress* Kálmán rövid szerepében *Bihari* Ákos ügyeskedett. Az egész estén eléggé jól mulatott a közönség, mit nagyban fokozott az is, hogy a darab szerzői megspékelték fércmunkájukat népszerű betétekkel. (»Das Bienenhaus«, induló, »A kis özvegy« keringő stb.) A darabot vasárnap este telt ház előtt megismételték.

Vasárnap délután nagyszámu közönség előtt a »Cigánybáró« került színre. (— csi — ő.)

Törvénykezés.

§ **Megverte az anyját.** F. é. október hó 6-án *Holmik* Gyula pécsi lakos összeszólalkozott édesanyja, özv. *Holmik* Ignácnéval, miközben az anya gorombáskodó fiát arcul legyintette. Erre kapta magát a gyermeki kötelességéről megfélemedezett fiu és édes anyját a takaréktűzhelyhez lökte, úgy, hogy özv. *Holmik* Ignácné derekán jelentékeny sérülést szenvedett. Az anya feljelentése folytán a pécsi kir. törvényszék ma tartott ez ügyben végtárgyalást. A végtárgyalás során felszólították az anyát, hogy hajlandó-e megtévelyedett gyermekének megbocsájtani, mire *Holmik* kijelentette, hogy nem bocsájt meg fiának, mert az már ismételt megverte. Kéri megbüntetését. A kir. törvényszék ennek folytán fölmenő ágbeli rokonon elkövetett könnyű testi sértés és becsületsértés vétsége miatt *Holmik* Gyulát egy havi fogházra és 5—5 frt pénzbüntetésre ítélte. Ugy a vádlott, mint terhére a kir. ügyész, felebbeztek.

§ **A dunaföldvári szociálisták ügye.** A dunaföldvári szociálisták ez év március 13-án népgyűlést és körmenetet akartak rendezni az általános választási jog és a sajtószabadság érdekében. Bejelentették ezt a fősztolgabirónak, de ez kérésüket megtagadta és a gyűlést betiltotta. Mindamellett a jelzett napon mintegy 500 szocialista gyülekezett a buzatéren. Alig értesült erről a fősztolgabiró, nagy csendőrcsapatral a helyszínére sietett s eloszlásra hívta föl a tömeget. A fősztolításnak nem volt fogantja, sőt a nép lármázni kezdett:

— Azért is megtartjuk a gyűlést! Nem mozdulunk innét! Ugyis csak egyszer halunk meg!

A fősztolgabiró erre intett a csendőröknek, hogy tisztítsák meg a teret. A csendőrök szuronyszegezve rohantak meg a népet s a mikor csaknem félórai harc után a piac megtisztult, két halott és 25 sebesült maradt a téren. Az eseménynek a szegzárdi törvényszéknél volt a folytatása, a mely 96 földmives ellen indított vizsgálatot hatóság ellen való erőszak miatt. A törvényszék 38 ellenében beszüntető határozatot hozott ugyan, a többbit azonban vád alá helyezte. Az 58 vádlott a pécsi kir. ítélőtáblához fölebbezett.

§ **Megrögzött gonosztevő.** *Dalos* János hosszuhetényi lakos előtt október tizenkettődikén hirdették ki a pécsi kir. törvényszék ítéletét, mely szerint hét hónapi börtönbüntetést kell kiállania egy általa elkövetett lopás miatt és a derék legény alig ment haza, már is új bünt követett el. Egy *Dalos* Antal nevű társával bepálinkáztak s azután *Grünhut* Rezső hosszuhetényi boltos házához menve, behatoltak a boltba és onnan élelmi szereket, pálinkát és dohányt loptak el, melynek egy részét elfogyasztották, a többbit pedig elfogatásuk alkalmával náluk megtalálták.

A pécsi kir. törvényszék ma ítelt fölöttük és *Dalos* Jánost újabb egy évi börtönbüntetésre ítélte, a melyet előbbi büntetésével összevonva, egy és fél évben állapította meg az összbüntetést, *Dalos* Antalra pedig három havi büntetést szabott ki. Az ítélet jogerős.

§ **Felöltözködtek.** Két jó madár *Bacsik* Antal és *Makk* András egy éjjel berugott állapotban elindultak a városban valami zsákmány után és a *Bencenleitner*-féle házban *Kämpfner* borkereskedő lakásába hatoltak be, a melynek lakói akkor kint tartózkodtak a szőlőben. A lakásban összeszedtek egy egész csomó ruhá- neműt és azokat magukra öltötték, úgy, hogy négy-öt öltözet ruha volt mindegyikükön, mikor ismét kijöttek a házból. A ruhákat azután nagyobbreszben eladták, hanem nem sikerült eltitkolni, hogy ők voltak a tettesek és így ma a törvényszék elé kerültek, mely mindkettőjüket két-két évi börtönbüntetésre ítélte, mely ítéletben a vádlottak megnyugodtak.

T a n ü g y.

)(**Női tanonciskolák.** A kereskedelmi miniszter rendeletet bocsátott ki az ipari műhelyekben alkalmazott 15 éven aloli leányok oktatása tárgyában. A törvény ugyan előírja az ilyenkoru leányok oktatását, azonban ez kevés helyen lett keresztül vive. A miniszter leiratában hivatkozik az ipartörvényre, a mely előírja, hogy minden községben, a hol a tanoncok száma 50-et meghalad, tanonciskola által kell ezek oktatásáról gondoskodni. Ez eddig csak a fiukra lett végrehajtva. A miniszter a leányok részére is akar tanonciskolákat fölláttani s e célból tudni akarja község- genkint, hány tanköteles női munkás van. A rendelet és az összeíráshoz szükséges rovatos ívet a miniszter már szétküldötte.

)(**Goricára magyarul tanulni!** A baranyaiaknak bizonyára különösen hangzik »Goricára magyarul tanulni«, pedig úgy van, a mióta megkapta a milleniumi állami iskoláját, a mely az államnak 5000 forintnál többbe s e kis községnek 1400 napszámjába került, az óta Goricán, e tisztán német községben, magyar a szó s már magyar ének is hangzik. A litánia, mely e pompás nagy iskolában tartatik, most, hogy egy Bodrogköz-i tanító helyzetetett ide Zemplénből, félig németül, félig magyarul nyert beosztást, meg estéli ismétlő, illetve felnőttek oktatása nagy mértékben fog hozzájárulni ahhoz, hogy e kis község a szomszéd német községeknek példadással szolgálva — még egy emberöltő előtt megmagyarosodjék. — De lehetne ez iskola áldásos hatását a községen kívülállókra is kiterjeszteni, mert óriási tanterme 80 tanulóra van építve, és csak 20 tanuló kaphat e községből. Nagyon okosan tennék tehát az iskolázató olyan szülők, kik erős német községben laknak, hogy itt tartva fiaikat, magyarul tanulhassanak, a magyar vidéken lakók pedig, hogy fiaik, vagy leányaik itt járva iskolába, az iskolatársaktól játszva tanulhassák meg a német beszédet. Ellátást itt jutányosan kaphatni igen tisztességes polgár családoknál — sőt a tanítónál is, kinek fiatal családja egy szót se tud németül!! — Ha pedig e gyönyörű iskolának a fekvését vesszük tekintetbe, egy újabb előnye tűnik elénk, mert pompás fenyőerdő közepében van s így oly kellemes ózondús és enyhe a levegője, hogy vetekedik bármely szepességi fürdőhelylyel, miért is gyengélkedő, városi gyerekeknek üdülő helyül is szolgálhat.

Szünidei gyermektelepül a legalkalmasabb a világon, mivel e kis községben sem bolt, sem más oly hely nincs, hol a takarékoság erénye csorbulást szehvedhetne. Jámbor is itt a nép és józan — az összes fogyasztási adó 24 frt.

Tessék konkurrálni! Ez az első magyar tandijmentes iskola!

Országgyűlés.

A képviselőház ülése december hó 5-én. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A mai gyűlésen *Láng* Lajos elnökölt s a

karzaton fenn volt *Bourgeois*, volt francia miniszter, kinek *Berzevicy* Albert, *Szemere* Attila és *Desseoffy*, a ház titkára, adtak felvilágosításokat.

Az első szónok *Plósz* Sándor államtitkár volt, a ki *Chorin* támadta. *Chorin* szerint — ugymond — ha egy rendőr meg akar gátolni e y képviselőt, a ki a robogó villamos elé akarja magát vetni, ezt nem tehetné addig, míg ki nem kéri a mentelmi bizottságtól. (Gyonyos kiáltások balról: »Zseniális!«) Kijelenti, hogy *Rakovszky* mentelmi joga csak elméletileg s nem gyakorlatilag lett megsértve. (Gyonyos derűtség.)

Györy Elek személyes felszólalása után *Hodossy* Imre emelt szót s kifejtette, hogy a főnforgó esetben a mentelmi jog határozottan meg lett sértve, mert *Rakovszky* képviselőt a rendőrkapitány tényleg letartóztatta. *Percel* Béni és *Szöts* Pál vallomása szerint mikor ők igazolták *Rakovszky*nak képviselő voltát a rendőrkapitány előtt, ez azt felelte: »Nekem az mindegy!« (Felkiáltások balról: »Gyalázat!«) Hogyan tudja ezek után az előadó azt állítani, hogy a kapitány a megtörtént igazolás után legott szabadon bocsátotta *Rakovszky*t? (Felkiáltások balról: »Hazudott!« Hosszas zaj és nyugtalanság.) *Hodossy* ezután azzal fejezte be beszédét, hogy *Chorin* álláspontját teszi magáévá.

Pulszky Ágost beszélt ezután az ellenzék gyonyos megjegyzései között. »Üljön le! Ne beszéljen!« hangzott minduntalan feléje s kénytelen is volt felszólalását hamarosan befejezni.

Szünnet után *Chorin* Ferenc félremagyarázott szavait igazítja helyre. *Plósz*nak azt feleli, hogy ő mint államtitkár, még a saját kormányának a mentelmi jog kérdésében annak idején kifejtett álláspontját sem ismeri. (Nagy tetszés az ellenzéken.) Kijelenti, hogy nem engedi a mentelmi jog fogalmának elcsavarását. (Taps.) *Pulszky*nak pedig, aki itt »szokásos modorában« felszólalt, (éljenzés balról) csak annyit felel, ha azt állítja, hogy a szóló (*Chorin*) mint a mentelmi bizottság elnöke nem járt el korrektül, ezt nem személyes tapasztalásból mondhatja, mert a bizottság ülése zárt volt, hanem csak besugás után beszélhet (viharos tetszés balról). Besugás után pedig soha sem lehet igazságos ítéletet formálni.

Plósz, *Pulszky* és *Kubik* személyes felszólalásai után *Emmer* Kornél jelentkezett szólásra s partolta a kisebbség javaslatát. *Kreicsányi* ama szavait: »nekem az mindegy« — szónok szerint — Angliában a képviselőház iránti megvetésnek bélyegeznek s ehhez képest bännának el a vakmerővel.

A mentelmi vitához még tizen négy szónok van följegyezve az ellenzékéről.

T Á V I R A T O K

— Fejérváry a királynál.

(A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Bécsből jelentik, hogy Ő Felsége külön kihallgatáson fogadta *Fejérváry* honvédelmi minisztert.

— **Hirtelen halál.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) *Nagy* Vince országos tejgazdasági felügyelő Polgárdiban szivszélhűdés folytán meghalt.

— **Miniszteri rendelet a tanfelügyelőkéről.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Nehány nap előtt *Wlassits* kultuszminiszter kinevezte *Pauer* Imre egyetemi tanárt a *Pedagogiai* és *Zirzen-intézet* gondnokává. Ennek a kinevezésnek kiegészítő része most érkezett meg, *Verédy* Károly fővárosi tanfelügyelőhöz, a kit a miniszter felmentett két népiskolának felügyeletétől. Ez az intézkedés

csak egy láncszeme annak a reformnak, hogy a népoktatási tanfelügyelők tisztán csak elemi iskolák felügyeletével foglalkozzanak. A múlt évben a női kereskedelmi és felsőbb leányiskolákat, most a tanítóképzőket, aztán a polgári iskolákat vonják ki a tanfelügyelők hatásköréből.

— **Franci országai események.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Pascal Grousset szocialista képviselő interpellációt jelentett be több jelenlegi hadügyminiszteri képviselőnek egy royalista lappal való bűnös összeköttetése tárgyában. Nevezett lap ugyanis hamis levelek útján először a német császárt és aztán több állam követeit vonta be a Dreyfuss ügybe. — A Havas ügynökség jelenti: A *Grand Orient de France* szabadkőmives páholyának a Dreyfuss pör revíziója érdekében tartott meeting után *Parole* szerkesztősége elé vonult, a hol Piquardot éltették. A rendőrség és a tüntetők között heves összeütközések voltak.

— **A kiegyezésről.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A miniszterelnökhöz közel álló körökben elterjedt hír szerint Bánffy Dezső báró a szabadelvű párt keddi értekezletén *kimerítő expozét fog előterjeszteni a kiegyezési tárgyalások jelenlegi stádiumáról.* Utalni fog különösen azon változott helyzetre, a melynél fogva Ausztriában a kiegyezési törvényjavaslatok parlamenti uton való elfogadása biztosítottak látszik. E körülményre való tekintettel, valamint különösen azon oknál fogva hogy a kormány soha sem tagadta azt, hogy a gazdasági kiegyezés híve: a kormány nem jutott ellenkezésbe korábbi álláspontjával, midőn az osztrák Reichsrath tárgyalásainak jelenlegi stádiumában az oitani kormányval *ujabb, de rövid lejáratu provizoriumban állapodott meg.* A miniszterelnök arra fogja kérni a pártértekezletet, hogy ehhez hozzá járuljon és hogy a kormányt továbbra is támogassa. Miután az ügy elintézése sürgős s a kormány mindenképen kerülni akarná a törvényen kívüli állapot ismétlődését, indítványozni fogja a házban, hogy naponként kettős üléseket tartson, hogy délelőtti az indemnitit, délután a kiegyezési javaslatot tárgyalhassa. — Az ellenzék terrorisztikus eljárásával szemben azonban szükséges, hogy a *szabadelvű párt is Jolyton együtt legyen* azon nehéz küzdelem ideje alatt, mely a pártra a legközelebbi időben várakozik. — E végből a karácsonyi szünetek csak is a tulajdonképeni ünnepnapokra fognak szorítkozni! A kormány el van tökévelve, hogy minden körülmények közt a többség akaratát érvényesítse, mely tekintetben a miniszterelnök számít a szabadelvű párt feltétlen támogatására.

— **Munkásgyűlések.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A tegnapi vasárnapon tíz helyen tartottak Budapesten a munkások gyűléseket, a melyeken a politikai helyzet felett tanácskoztak és azonkívül megválasztották a küldötteket a szocialdemokrata kongresszust Czeplédre hívták össze, de a hatóság annak megtartását betiltotta. Mindannak dacára megválasztották a képviselőket, mivel a kongresszust valószínűleg a fővárosban tartják meg.

Budapesti börze.

— Saját tudósítónktól.

Bpest, dec. 5.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, őszre: —; későbbi szállítás: 9.77
Tengeri, májusra: 4.92. — *Rozs*, márciusra: 8.53. —
Zab, őszre: 5.97.

Az értéktőzsdén az árai a következők: Osztrák hitelrészvény: 362.20. — Magyar hitelrészvény: 392.30 — Államvasut: 363.60.

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV **PLEININGER FERENC**
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Mellék-foglalkozás!

A pécsi kerületi betegsegélyző pénztár évi 500 frttal díjazott

igazgatói állásra

s évi 240 frttal díjazott **könyvelői** állásra pályázatot hirdet. Igazgatói állásra pályázhatnak legalább középiskolát végzettek, **jogi ismeretekkel bírók előnyben részesülnek.**

Hivatalos órák délután. Közelebbi feltételek a pénztári irodában délután 3—5 óra közt nyerhetők Kovács István igazgatónál. Kérvények zárt borítékban **f. hó 15-ig** nyújtandók be.

12904. sz.

tlkv. 1898.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekvisz hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Bodó Aladár ügyvéd, pécsi lakos végrehajthatónak, Bradics Istvánné, szül. Buzadi Juli pécsi lakos végrehajtható szenedő elleni 30 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a pécsi kir. bíróság területén lévő, Pécs város határában levő s a pécsi 4887. sz. betétben felvett I. 1—2. sorsz. 1366/1. hrsz. közös udvarra, az 1367. hrsz. 32. sz. házra a végrehajtási törvény 156. § a alapján egészben 750. frt becsárban, mint kikiáltási árban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok **az 1898. évi december hó 29-ik napján d. e. 9 órakor a kir. tvszék árverési helyiségében** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 75 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez betenni, vagy az 1881. 60. t. cz. 176.§-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett, 1898. évi október hó 5-én. A kir. törvényszék mint tlkvi hatóság.

Bogyay Pongrác,

kir. törvénzségi bíró.

Roncsovics József korcsmáros, magyar-peterdi lakos, közhírré teszi, hogy a magyar-peterdi 39. sz. betétben felvett

malombirtokát,

4 cat. hold és 1178 □ öl szántófölddel, azonnal bérbeadja; a **gilvánfai fogyasztási adóbérletét, italmérsi joggal**, pedig albérléthe adni szándékozik. A feltételek nála tudhatók meg **Magyar-Peterden.**

Fontos felhívás!

Egy most szervezkedő **elsőrangú honi biztosító-társaság** az élet, baleset és népbiztosítási üzlet fejlesztésére **a város és vidékére előnyös feltételek mellett**

főügynököt

keres, nemkülönben felügyelőket, szervezőket és üzletszerzőket.

Állandó foglalkozás, biztos jó existencia A szakmában nem jártas egyének mellé beoktatás céljából társasági tisztviselők a központból kiküldetnek. Miután e megyének minden községében helyi képviselők állítatnak, azok pályázatait szintén szívesen fogadjuk.

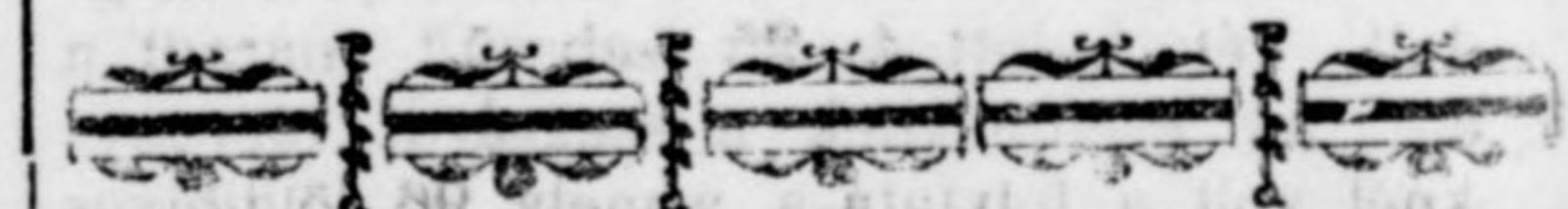
Ajánlatok: „Biztosító-társaság 39“ cím alatt

Zelmanovits Zsigmond úrhoz,
Dob-utca 52. sz., sürgősen Budapestre küldendők.

Háztelkek eladók

Pécsett. a Zsolnay-gyár közelében. Tudakozódhatni **Katics István**nál, Felső-vámház utca 39. sz.

Köszönet-nyilvánítás.

Ő fensége Salvalor Lipót főherceg udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestáru-gyárnak, Budapest.

Császári és királyi ő fensége, Lipót Salvalor főherceg rendkívül meg van elégedve az Asbesttalppal bélelt cipőkkel. Ő fensége hosszabb gyalog kirándulásokon használta a cipőket és úgy érezte, hogy a lába nem fáradt ki — mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak mintájára készítsenek másikat ugyanannál a cipésznel s aztán küldjék be.

Hiszszük, hogy a vadász-cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, mint a mint megfelelők voltak a szalon-cipők

Zágráb, 1898. július 8-án.

KRAHL, huszárkapitány.

Nines többé lábfájás, sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem fagyós láb, sem lábégés. Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, a ki cipőjét **Dr. Högyes-féle** az egész világonszabadalmazott Asbest talpbéléssel látja el.

Párja egyszerű 60 kr., kettős vastagsága 1 frt 20 kr. Az asbest talpbélés kitünőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és k. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22500 pár szállított. Szétküldés csakis utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése és külön 10 kr. franko. Felvilágosítások és prospectusok, köszönetnyilvánítások ingyen.

Általános Asbestáru-gyár betéti társaság Budapest, VI., Sziv-utca 18.

Viszont eladóknak megfelelő árendemény.

Egyedüll elárusító raktár Pécsett: **Weisz Adolf** borkereskedőnél.